

Køer med højere NTM giver øget dækningsbidrag

En økonomisk ko er overlegen, fordi hun har en kombination af højere ydelse, bedre frugtbarhed, større modstand mod sygdomme, lettere kælvninger og stærkere eksteriør. Et højt dækningsbidrag (DB) afhænger af både højere indtægt og lavere omkostninger. NTM afspejler balancen mellem øget indtjening og lavere omkostninger.

NTM (Nordic Total Merit) er udviklet i de nordiske lande af NAV (Nordisk Avlsværdivurdering) og er det bedste mål for avlsmæssig DB i en gennemsnitsbesætning. NTM er et økonomisk indeks, hvilket betyder, at hver enkelt egenskab er omregnet til kroner og ører. Derfor er det vigtigt at fokusere på NTM, hvis du vil øge dit DB gennem avl.

Værdien af en NTM-enhed

Værdien af NTM er beregnet som den årlige værdi af at forbedre alle køer i besætningen med én NTM-enhed. Denne definition betyder, at værdien inkluderer alle omkostninger og indtægter på den individuelle ko plus produktion af kvier til opdræt og tyrekalve til kødproduktion.

Værdien af NTM for hele besætningen kan også udtrykkes pr. ko ved at dividere med antallet af årskøer i besætningen. En NTM-enhed har en værdi af 67 kroner pr. årsko for røde racer, 75 kroner for Holstein og 58 kroner pr. årsko for jersey.

Tjen 60-75.000 kroner mere pr. år

Beregninger viser, at det økonomisk er meget vigtigt at anvende tyre med højt NTM. Hvis en besætning med 100 Holstein-køer kan øge det avlsmæssige niveau med 10 NTM-enheder i forhold til andre besætninger f.eks. ved at anvende de bedste afprøvede insemineringstyre frem for en foldtyr, vil effekten være et øget DB på ca. 75.000 kroner pr. år. Tilsvarende resultater for røde køer og jersey er henholdsvis 67.000 og 60.000 kroner.

Inseminering med de bedste tyre har derfor stor økonomisk betydning.

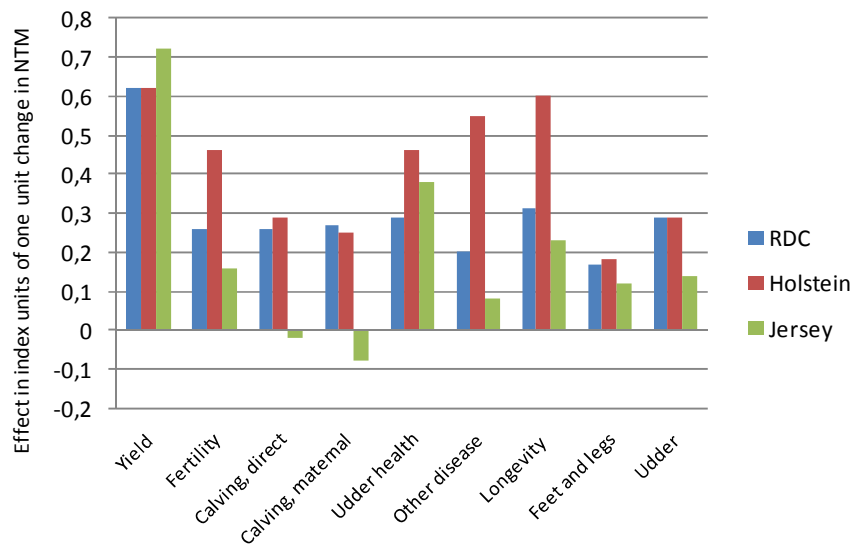
Gode kvier øger DB med 1.100-1.500 kroner i deres livstid

Værdien af NTM kan også beregnes pr. hundyr og for den enkelte insemineringstyr. En nyfødt kviekalv som er overlegen med 10 NTM-enheder sammenlignet med en gennemsnitskvie øger DB med 1.100-1.500 kroner i sin livstid. Det er værdifuld information, som du bør gøre brug af, når du planlægger, hvilke tyre du anvender i din besætning i fremtiden.

Hvad får jeg ved at bruge NTM?

I NTM er DB optimeret, så der er størst vægt på egenskaber med den største økonomiske betydning. Den økonomiske betydning varierer fra race til race. Det betyder, at den avlsmæssige fremgang for hver enkelt egenskab ved en fremgang på én NTM-enhed er forskellig mellem racerne. Figur 1 viser den gennemsnitlige fremgang i indeksheder for udvalgte egenskaber i avlsmålet ved at øge NTM med én enhed.

For Holstein viser figur 1, at en fremgang i NTM på én enhed i gennemsnit skyldes en fremgang på 0,5-0,6 enheder for ydelse, øvrige sygdomme, holdbarhed og yversundhed og 0,2 enheder for lemmer & klove.

Figur 1. Ændring i udvalgte egenskaber ved at forbedre NTM med én enhed for røde racer, Holstein og jersey.

Figur 1 viser tydeligt at konsekvent anvendelse af afprøvede tyre med højt NTM giver fremgang for både ydelse, funktionelle egenskaber og eksteriør.

Anders Fogh, Anki Roth og Minna Toivonen

Det Europæiske Fællesskab og Fødevareministeriet ved Direktoratet for FødevareErhverv har deltaget i finansieringen af denne aktivitet.